

RESİM VE MÜZİK

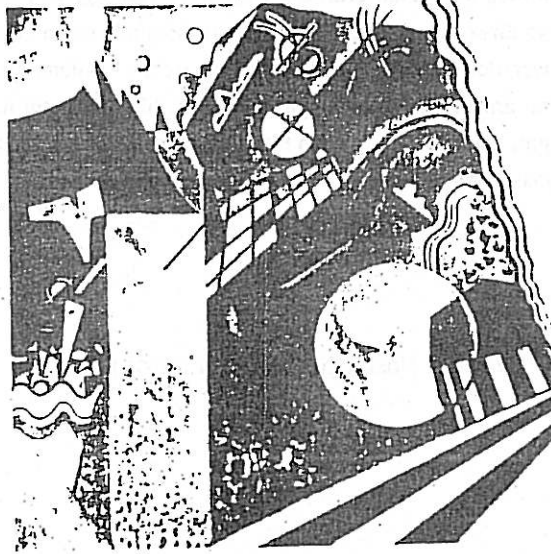
Öğr.Gör.Mehmet İLERİ
Buca Eğitim Fakültesi
Resim-İş Eğitimi Bölümü

ÖZET

1911'de *Sanatın Ruhu* isimli kitapta resim sanatının hedefleri sorgulanırken, Kandinsky bundan yararlanarak *Nokta, Çizgi ve Düzlem* üzerinde çalışmış ve bu çalışma bir kitap halinde piyasaya çıkmıştır. Onun Bauhaus'daki öğretmenliğinin ürünü olan bu çalışma, ders notlarının bir kısmını kapsamaktadır. O ve Klee dışında hiç bir sanatçı, sanatsal formların grameriyle bu kadar çok önemseyerek ilgilenmemiştir. Aşağıdaki parçada Kandinsky bu bağlamda resim ve müziği karşılaştırmaktadır.

SUMMARY

While *About the Spiritual In Art*, in 1911, questioned the objectives of painting, it is with the means that Kandinsky concerned himself in *Point, Line, Plane*, recently in bookstores. The work, an outcome of his teaching at the Bauhaus, contains a portion of his course material. No other artists, besides Klee, concerned himself so significantly with the grammar of forms. In the passage below, Kandinsky compares painting and music.

WASSILY KANDINSKY : YEŞİLLİ KOMPOZİSYON. 1923. Özel Koleksiyon.

Çizgi, nokta gibi görsel anlatım elemanları, resim sanatında olduğu gibi onun yanındaki diğer sanatların anlatım dilinde de belirleyici bir öğe olarak az veya çok kullanılmaktadır.

Hepimiz melodik bir çizginin ne olduğunu biliriz. Bir çok müzik aleti çizgisel bir karakter niteliğine uygun düşer. Çeşitli enstrümanların ses volümü çizginin kalınlığı ile derecelendirilir. Keman, flüt ve piccolo'nun ses volümü çok ince bir çizgidir. Daha kalın bir çizgi, klarnet ve viyolanın sesine karşılık gelir. Tuba ve kontrabassın kalın, pes sesi ise, en kalın çizgiyi oluşturur.

Çizginin büyüklüğünden başka rengi de çeşitli müzik enstrümanlarının kendine özgü ses rengine bağlıdır.

Piyano sesleri birer nokta gibi algılandığında, org da tipik bir çizgisel çalgıdır.

Müzikte yazılı anlatım (notasyonun) en baskın, en önemli elemanın çizgi olduğu görülebilir. Resimde olduğu gibi çizgi kendini süreci ve şiddetiyle belli eder. Her iki sanatta da zaman ve mekân teması ayrı bir olgudur. Bu durum zaman-mekân, mekân-zaman yazılımında yeterince birliktelik sağlanamayan ürkek bir yaklaşım görünümündedir.

Pianissimodan fortissimoya kadar tüm şiddet ve yoğunluk dereceleri, çizginin büyüklüğündeki azalış veya çoğalışla ya da netlik derecesinin değiştirilmesiyle ifade edilebilir. Yaylı sazlarda yaya yapılan basınç, bir noktanın oluşması için yapılan basınca tam olarak karşılık gelebilir.

Günümüzdeki standart müzik işaretlerini kapsayan müzikografik ifadenin, çizgi ve noktaların çeşitli kombinasyonlarından başka bir şey olmaması, özellikle ilginç ve anlamlıdır. Bununla beraber sesin uzunluğu ancak onu ifade eden noktanın rengiyle-ki bu renk sadece siyah veya beyazdır, sesin süresini sınırlar-ve nota çengellerinin sayısıyla anlaşılır. Aynı şekilde sesin yüksekliği de portenin temel beş yatay çizgisiyle ölçülür.

Müzik anlatımında kullanılan grafiksel işaretlerin yalınlığı ve açıklığı, en karmaşık tınların bile alışmış bir gözde veya direkt olarak kulakta eksiksiz bir biçimde seslere dönüşmesini sağlar. Müzikografik anlatımdaki grafik işaretlerin yalın ve açık kullanımı, resim ve dans gibi diğer sanatları kendi yazılım biçimlerini geliştirme araştırmaları yapmaya zorlar. Bu tür sanatların anlatım biçimlerini oluşturmada izlenecek tek yaklaşım, temel görsel anlatım elemanlarının analiz edilerek, sonuçta yeterli ve eksiksiz bir grafik anlatıma ulaşmasını sağlamaktır.

KAYNAKLAR:

KANDINSKY, Wassily; Nokta, Çizgi, Düzlem (Çeviri)